

A MUNKA

XXX. évfolyam, 4. szám.

Ára 24 fillér

Salgótarján, 1942 január 24

Az új életforma.

Bárdossy László miniszterelnök vasárnap részt vett az Erdélyi Párt Kolozsvárt tartott országos intézőbizottsági ülésén és ott nagy beszédben ismertette azt a szellemet és álláspontot, amellyel a kormányzat Erdély felé tekint. Az egész ország figyelmére méltó az a miniszterelnöki megállapítás, amelyet új életformánkról mondott. Az elszakított 22 éve alatt — mondotta Bárdossy László miniszterelnök — nem vegetatív népi életet, hanem nemzeti életet élt Erdély magyarsága, még pedig az állami berendezések nélkül, sőt azok ellenére. Senki más jobban nem tudja mint én, hogy Erdély magyarsága új életformát alakított ki ez alatt az idő alatt. Olyan életformát amelynek értékeit bele akarjuk most építeni a magyar életbe. A magyarabb együttérzésre, a szociálisabb szellemre utalt itt a miniszterelnök és valóban az ezt hirdető erdélyi példát követniünk kell mindannyiunknak az egyetemes magyarság jólfellegott érdekében.

A továbbiakban a miniszterelnök hangzott, azért van Kolozsvárt, hogy meghalassa a panaszokat és hogy megtalálja azoknak orvoslási módját. Hangsúlyozta azt az álláspontját, hogy nem lehet erdélyi problémákról beszélni, mert ezek a problémák az egész magyarság problémái éppen úgy, mint például a dunántúli olajkutatás kérdése, vagy a kárpátaljai vízduzzasztó medence megépítése erdélyi probléma is. A magyarság elválaszthatatlan és egységes. Annak megbontása soha senkinek sem sikerült. Szólt ezután arról, hogy ő, a bukaresti volt magyar követ tudja a legjobban, hogy az erdélyi nép miképpen tartotta meg a nemzeti élet színvonalán azokat az eszméket, amelyeket ezer éven át szolgált. Amikor megszűnt a magyar állami szervek működése, nyomban helyükbe léptek a magyar egyházak, amelyek az elmúlt 22 év alatt önzetlen áldozatkészséggel nagy-nagy eredményekkel dolgoztak.

Nagyon érdekes volt a miniszterelnök fejtegetésének az a része, amelyben kifejezetten elkerülte az „anyaország”, kifejezést. Nem élt ezzel a szóval, mert mint messzehangzóan hirdette, ez a terület éppen olyan anyaország, mint az ország területének többi része. Viszont hangsúlyozta azt is, hogy tisztában van az elszakított 22 évének megpróbáltatásaival és a kormányzat mindent elkövet, hogy Erdély segítségére siessen. Utalt az adózásra és a pénzügyminiszter hozzájárulásával közvetítette a kormányzat azt az üzenetét, hogyha komoly panaszok vannak adózás terén, a kormány készen áll azok orvoslására. Bejelentette, hogyha letart volna az adófelszámolás határideje, újabb határidőt tűznek ki.

A trianoni Magyarországhuszeves politikája.

Az elmúlt két évtized magyar politikájáról sokan megállapították már, hogy legnagyobb értékének, a világháború utáni magyarság legnagyobb teljesítményének egy negatívum tekinthető. Aránylag még szociális téren is többet tettünk, mint a kiegyezés és az összeomlás közötti korszak politikai és anyagi erővel annak idején tennünk kellett volna. A független Magyarország külpolitikája számára pedig tradíciót és szervezetet kellett teremtenünk még pedig a legkedvezőlenebb körülmények között, elszigeteltségünkben, Európa közönyével és gyűlöletével viaskodva, jóformán hadsereg nélkül, mikor nyilvánvaló volt, hogy ennek a külpolitikának nem áll rendelkezésére az az eszköz, mely Európa keresztény egységének második évezredében is legbiztosabb alapja maradt a nemzetközi tekintélynek: az „ultima ratio regum”.

Akár mennyit gyonyolódunk a „Ballhausplatz”-i örökség rovására, lassan-lassan be kellett látnunk, hogy ez az örökség értékekkel is gazdagította a nemzetet s Károlyi Mihályék diplomáciai dilettanzmusának végzetes tévedései után komoly fegyvert kaptunk a tiszteletreméltó és előkelő hagyományoktól ihletett magyar diplomácia szakértelmében s igaz magyar nemzeti érzésében. Nem megvetendő teljesítmény volt az önálló magyar külpolitika utjainak megnyitása, szervezeteinek kiépítése, mint ahogy joggal lehetünk büszkéek az önálló magyar hadsereg szervezésének első eredményeire is, mert bár a trianoni hagyományokért nem kellett oly nagy mélyre visszanyúlunk a történelmünkbe, mint a külpolitikai tradícióért, mégis nehéz volt áthidalni azt a szakadékot, ami a nemzeti hadseregért vívott hosszú küzdelem folyamán az ámbár szintén

rendkívül tiszteletreméltó és nemes hagyományokat ápoló, de mégiscsak idegen államzsmétől áthatott császári és királyi hadsereg szelleme és a magyar polgári nacionalizmus között keletkezett.

Az összeomlás szellemi légköre se alkalmas egy új hadsereg tradíciójának megalapozására. A bukás, a vereség hangulatának a dacos ellenállás, a hivatástudat eszméivel való felderítése sem kis feladat. És a rettenetes, kedveltség, minden lendületet elve megbénító koldus-szegénység által elviselhetetlenül szűkre szabott lehetőségeink és a győztes hatalmak, illetve inkább a nemzet talpraállásától rettegő szomszédok zsarnoki beavatkozásai ellenére, világháború utáni fáradtságunkban is meg tudtuk teremteni annak a hadseregnek a magvát, melyet azután aránylag már könnyebben építhetünk ki a kor színvonalán álló, a magyarság nemzeti erejéhez és történelmi rendeltetéséhez méltó hadsereggé, mikor ütött az óra, megenyhült a zsarnoki szorítás és az európai feszült tétőpontján kellett nemzeti igényeinket érvényesítenünk. 1938, 39, 40 és 41 nagy próba volt. Elképzelhető az is, hogy a husz éven át építgetett külpolitikai szervezet és hadsereg nem állja ki a próbát. Az is meg történelmet volna, hogy újra kell alapozni mindent, hogy be kell vallanunk, hogy rossz utakon bolyongunk husz éven át, hogy amit alkotunk nem életképes, vagy legalább is nem ilyen feladatokra való. Az eredmények azonban tökéletesen igazolták a rendszert, mely husz évvel ezelőtt saját házának romjai alól mentette ki a nemzetet, a magyar nemzeti eszmét s kezdte meg annak új szent történelmi példa szerint a küzdelmet a reményte-

lenség ellen, a reménykedést a lehetőségek ellen.

Csak a szenvedélyektől elvakult és egy illuzióvá torzított eszme bűvöletében élő, a kollektív felelőtlenségbe szédült forradalmi gondolkodás minőségűjei a trianoni Magyarország huszeves örösféltéseit teljesen hiábavalónak. Sok mai gondunk bizonyítja, hogy nem készítettünk mindent elő minden nemzeti erő megszerzésére, nem szüntettünk meg minden okot, mely miatt a trianoni kérések lerontásához szükséges vonzás és feszítés nem érvényesülhetett úgy, ahogy érvényesülnie kellett volna, mégis tagadhatatlan, hogy egyenes vonalban jutottunk el a felvidéki, partiumi, erdélyi és délvideki részek visszacsatolásához, nem kellett újrakezdeni vagy elkanyarodni, új alapokat vetni, vezetőket cserélni, történelmünk legujabb fejezetében nincsen cszura a bekövetkezett revízió és a huszeves országépítés között: elmulasztottakat csak annyiban kell pótolni, amennyiben egyrészt azonnal megvalósítottuk azt, amit eddig legyőzhetetlen tényezők gátoltak, míhelyt e tényezők hatása megszűnt, másrészt pedig nagyobb lendülettel, erősebb tempóban kell újitanunk ezental azokon a területeken, melyekről régen tudjuk, hogy újítás nélkül sem a szellemi, sem az anyagi élet számára nem lehetnek többé életterek. Minden hiány, minden fogyatékoság ellenére is egyenes uton jutottunk tehát egy maximális nemzeti eredményhez, a magyar külpolitika kiépítése és a honvédség megszervezése és felszerelése által. Ez a két pozitívum tehát mindenképpen a huszeves rendszer javára írható.

A baráti Németország tagadhatatlanul kedvező lehetőségeket teremtett a szentistváni államzsmé számára is. Nincs is Magyarországon senki, aki zseni és hálással el ne ismerne azt a sokat jelentő tiszteletet, melyet a német állam a magyarországi szentistváni államról teremtett. És azok is, akiknek gondolkodása nagy jogbűncselelti ellentétét miatt tér el a mai német rendszer nézetétől, mindig hálással ismerték el, hogy a nemzeti szocializmus Németország állította helyre az egymáraszaltságból származó szövetségi, sőt baráti viszonyt, mely a két nemzet történetének mindig egyik legjelentékenyebb tényezője volt. Régen tudjuk, hogy Európa e legelső-nálta és legkényesebb térségben úgy szövődtek össze köztünk a legkülönbözőbb szellemi és érdekkapcsolatok, hogy csak barátság vagy ellenségek lehetünk. Tárnyilagosan kellett ezért a szentistváni állam-

hogy mód legyen a méltányos, helyes adóki szabásra. Foglalkozott a továbbiakban a közlekedés kérdéseivel, érintette az utépítés ügyét és minden vonatkozásban reális megnyugtatást adott. Az Erdélyi Párt intéző bizottsága nagy figye-

lemmel, lelkesedéssel, állandó helyesléssel fogadta a miniszterelnök megnyilatkozását, amely ezuttal is hirdeti azt a meleg szeretetet, körültekintő gondoskodást, amellyel a kormány a felszabadult területek igazi érdekeiért dolgozik.

Hogyan születik a vers?

Gyakran kérdezik a költőktől, hogy mondják azt meg, hogyan születik a vers?

Schiller mondása: „Hogy az élet zűr zavarából menekülj, a szív csendes, szent zugába. Szabadság csak álomok birodalmában van és a szépség csak a dalban virul.”

Valóban... a csend a költők legnagyobb barátja. Csendben fogannak a legzsebb dalok!

Ilyenkor törnek elő az örömsök és a bánatok, ilyenkor juttatja a lélek legszebb érzelmeit kifejezésre.

A költők a hangulatok emberei. Minden költemény egy más és más hangulat születte. Hangulat nélkül nem jönnek létre versek. Vannak költők, akik csak kizárólag borus hangulatban, még mások csak vidám és derűs kedvvel tudnak verseket írni.

Van aki egyszerű borus, másszor derűs kedvben ír.

Ha meg van az emberben az isteni szikra... a szív, a lélek az egy elvégzi már a többi.

A versírás akkor már csak gyakorlat dolga. Természetesen sokat kell tanulni, olvasni és szigorú önkritikával kell élni, amíg eljut az ember az első ko-

moly elismeréshez. Idáig ugyan nagyon hosszú az út, de megéri! Ezután már minden újabb és újabb elismerés, siker csak fokozza a kedvet, ambíciót, s mindég különbet és szebbet tud alkotni az ember.

Jókai szerint: „A boldogság szelíd poétákat teremt, a csapások és csalódások, az egyedülhagyatás a költő éthere.”

Ez valóban így van. A költők a világ legmimózább legérzékenyebb lelkű születtei. Lelkük minden érzelmi behatásra azonnal reagál és felfogja azokat. Így jönnek létre a hangulatok. Vagy hirtelen magától jön a téma, — a lélek termel ki, — vagy már meg volt az emberben egy előző hangulat nyomán, s csak megfelelő új hangulat kellett hozzá, hogy a költő ügyessége versebe formálja azt.

Ilyen forró percekre mondják, amikor a költő előveszi gyorsan a papírját és a ceruzát, hogy gondolatait lelke sugaraival beanyozza és szívének melegével eláraszza... homlokán csókolta a Muzsát!

Gyulay Pál szerint: „A Muzsa is csak asszony, s csak azt fogadja kegyébe, aki teljes szívvel és egész életét csak neki áldozza.”

Amikor a költő verseket ír, valódi-

gos transzban van. Lázás pillanatok ezek. S gondolat jön... gondolat után.

Színes szép szavak ritmikus formában, csengő hangon szólnak meg, s mikor kész a vers, felujong a lélek s valami boldog kielégültség vesz erőt a lélekben, öröm és felszabadulás érzete lesz úrrá a költőn.

A téma... jó hangulatra talál. Megszületik a vers.

A csendes magány, az est. A légy fuvalmu tavaszi szellő, az enyhe nyári ősi, a borongós szomorú ősi délután, a böhöghér teli táj. Isten a Mindenek Úra, a drága jó Édesanya és Édesapa, a szeretett Hívtves, kisgyermek... a család. A haza és a szent szülőföld. A mult emlékei. Szegénység, szeretet és béke. Emberek: jók és rosszak. Az örök szerelem. A szív és lélek. A gond, a bánat. Az öröm és gyász. A hit és a vallás. És sok-sok más hasonló témák veszik körül a költőt, aki hol erről, hol arról ír, mikor-hogy a Hangulat, melyik témának kedvez. Az Élet él a vers minden sorában, a költő saját élete, vagy más élet.

Ha felül akarunk emelkedni a ma romlott légköréből a tisztább régiók világába, keressük meg olykor a költők verseit, a tegyük lelkünket rokonná az ő lelkükkel, megfájunk, hogy nem fogunk csatlódni Bennük!

Visnovsky László.

eszmé legintranszigenőbb hiveinek is elismeri, hogy különösen a versailles-i diktátumok legteremtőjelegellenesebb alkotásában a csehszlovák államnak válságában teljes magyar-német érdekközösség állt fenn.

De semmi előnyük nem származott volna ebből a kedvező helyzetből, ha nincs alkalmas, a magyar államesszmétől, a nemzet történelmi hivatástudattól teljesen áthatott diplomáciánk és honvédségünk, mely a nemzeti erőt be tudta vetni az eseményekbe, a magyar érdek érvényesítését biztosítani tudta és az anyagi kapcsolatok kiépítésén kívül a nemzet lelkebe tudta egyesíteni a csónka és a felszabadult ország-, illetve nemzet-részeket, hanem maga ez a kedvező helyzet is aligha alakulhatott volna ki, ha egy, a szociális és kulturális teljesítményeinknél, a magyar külpolitika és a honvédség kiépítésénél is nagyobb jelentőségű teljesítményt nem irhatunk a trianoni Magyarország husz éves politikája javára. Ez a teljesítmény, mely minden nemzeti szellemű bíráló, vagy történetírás előtt vitathatatlan és megkérdőjelezhetetlen és ellenében a többiekkel, melyek már ma is a legkülönbözőbb értékelésben részesülnek, mindig a magyar nemzet világtörténelmi jelentőségű állásfoglalása gyánadt fog a történelemben szerepelni, tulajdonképpen negatívum, de annál pozitívabb büszséget, annál konstruktívabb, minden egyéni érdek fölött emelkedő, minden hasznossági szempontot megtagadó lelkiületet reprezentál.

Husz év alatt az áldozatok elviselésében, alkotó és termelő munkában, erők szervezésében a legtöbb nemzeti energiát, szellemi és anyagi egyaránt, a szentiváni állameszme büszges fenntartása foglalta el, illetve igényelte. Mindig dicsősége maradt a magyar nemzetnek és ennek az egyébként joggal kritizált nemzeteknek, hogy semmiféle csábítás és évtizedek óta nem élvezett előnyök igénye, semmiféle gazdasági szempont és semmiféle nélkülözés, semmiféle fenyegetés vagy veszedelem nem tudta eltántorítani történelmi jogának fenntartásától, illetve követelésétől. A legsötétebb trianoni, illetve kisántantterror idején, szellemi és gazdasági bojkottal dacolva se tiltakolt, hogy csak az erőszaknak engedve fogadta el az új közpneurópai rendet, de történelmi jogának folytonosságába vetett hittel készült az első alkalomra, hogy nemzeti követeléseit érvényesítse.

Ez a tradícióhűség jogtisztelent, hivatásvallalás, az a nemzeti önérzet, a szellemi értékeknek ez az anyagiak elé helyezése nagyon is pozitív, azaz igenlő, hitet kifejező, alkotásra és együttműködésre hasznosítható lelkiállapot, illetve állásfoglalás, mert a győző jogán, vagy helyesebben a győző jogával való visszaélés által teremtett politikai erőviszonyok teljes tagadása mint teljesítmény éppen nem megveendő: egy teljesen elszigetelt, bekerített kis nép a behódolás minden gazdasági előnyét két évtizeden át utasította el magától egy ködös ábrándért,

egy lehetőségért, melyről maga se tudta, hogyan képzeli, egy jövőért, melynek semmi jele, alapja nem mutatkozott. És mindez a legnagyobb nélkülözések között, súlyos szociális válsággal viaskodva, ismétellen magát a nemzeti létet kockáztatva.

Ha az új nemzedék ma kíméletlen kritikában részesül az apákat, ha önérzettől és önbizalomtól duzzadó szavakkal hirdeti, mit tett rövid idő alatt és mit készült tenni a jövőben, mint zaugorodnak össze kezében az előző nemzedék által annyira tisztelt "problémák" s hogy omlanak le az akadályok, ha az új kor-szellem nemzedéke nem tudja megérteni a mulasztásait, gondolja meg néha, mennyi energiát kötött le ez az eszme, illetve tradíció büszge, mennyi áldozatot kívánt az új renddel szemben tanúsított passzív rezisztencia, próbálja megérteni, hogy iga-

zán haldandó az ember minden mulasztás-vádjai alól felmenteni azokat a politikusokat a azt a nemzedéket, mely erre a hűségére képes volt mely az ő unalomig hangoztatott, Don Quixotte-i fikciónak látszó történelmi jogával az új erőviszonyok racionális megszervezését megakadályozta. A trianoni nemzedék már bebizonyította, hogy aránytalanul nagy tulerevet is fel meri venni és fel tudja venni a harcot, hogy rehdolkezik a kis nemzetek legnagyobb értékét jelentő lelki tulajdonsággal, az ellenállóképességgel, a hatalom előtt eszmei alapon való megállás bátorságával. Egy történelmi korszakra bizosítva lesz nemzeti létünk, ha az új nemzedék is nemzeti egységben tudja megőrizni a történelmi jogot a legújabb európai rend kialakulásában érvényesülő aránytalanul nagyobb örök viharzásában.

(—any.)

Schreiner Jenő

bányaügyitanácsos gyárigazgatói beiktatása

Január 20 án este 6 órakor iktatta be gyárigazgatói tisztségébe Marsovszky Ivor min. tanácsos, a Salgótarjáni Üveggyár R.-T. alelnöke Schreiner Jenő m. kir. bányaiügy tanácsost, dr. Heinrich Antal ügyv. igazgatót és Zoltán Frigyes közp. igazgatót, valamint az üveggyár tisztviselői karának jelenlétében. Zoltán Frigyes igazgató először Marsovszky Ivor min. tanácsost üdvözölte. "... abban a gyárban, — úgy mond — azon a területen, melyet ha csak gazdasági erővel is, de elsőnek hódítottunk el a csehekől." Majd Schreiner Jenőt üdvözölte meleg szavakkal, mint a gyár új igazgatóját, aki válaszában a tisztviselői kar kollégiai segítségét és együttműködését kérte.

Ugyanaznap este 8 órakor a bányakaszinóban vacsora volt, melyet a bányatisztikar adott Schreiner Jenőnek tiszteletére abból az alkalomból, hogy távoznak a bányatiszti közösségből. A vacsorán résztvettek a fentebb említett központi igazgatók, a bányatisztikar ugyiszólván teljes számban, feleségeikkel együtt és néhányan az üveggyár tisztviselőiből is. A vacsora folyamán Korompay Lajos bányaiügy tanácsos, bányai igazgató köszönetet fejezett ki Schreiner Jenő iránt szívesen, baráti megjegyzésekkel. "Mi nagyra becsültünk, — mondotta többek között, — szeretünk Téged, de engedd meg, hogy kedves feleséged, Iliki nagyságos asszonyra gondolva azt mondhassam, hogy ez a szeretet és nagy rabcsülés mindkettőtöknek szőlt. Hogy mennyire nagy ez a szeretet, amely körülvesz Benneteket, nekem fölösleges hangsúlyoznom, nézetek körül és ez mindent megmond és csak azért nem vagyunk többben, mert sajnos kevés a helyünk. Az elválás mindig fájdalmas. Ez a mai is lenne, ha azok a könnyek, melyek szemünkben csillognak, nem az örömeink

lennének a könnyei. Mert mi örülnék, boldogok és büszkék is vagyunk Boldogok azért vagyunk, mert ez az elválás csak néleges. Nem megy el megszire, csak a vasut tololdalára s így ha kell, kinyújtjuk karunkat és mindenkor megtaláljuk baráti kezdet. Büszkék is vagyunk! Büszkék arra, hogy Reád esett a választás, hogy a mi sorainkból kerüljél erre a szép és nehéz feladatokra váró pozícióra. Vegüi örülnék azért, mert a személyedet ért kitüntetésben a kötelességtudással párosult becsületos munka jól megérdemelt jutalmazását látjuk, ami buzdítólag kell hogy hasson valamennyiünkre, akiknek a mai nehéz világban kell felelősségteljes pozíciót betöltenie..." Emléki átadta a bányatisztikar ajándékát, egy szép bányász szobrot, Szabó István kisterenyéi östebetség-azobrász alkotását. Utána dr. Laczfalvy Ferenc m. kir. bányahatósági tanácsos üdvözölte Schreiner Jenőt, mint aki a feketegyémántok birodalmából most a fehér gyémántok birodalmába megy át. A köszöntőkre Schreiner Jenő megilletődött hangon válaszolt s szívből köszönte a jókívánságokat. Vacsora után tánc volt az estjéi órákig.

Masnap a központi igazgatók megtekintették az üveggyárt, majd délelőn egy szűk körű ebédet vettek részt, melyen a gyári tisztviselőknél kívül Korompay István tanácsos is részt vett. Ebéd közben Marsovszky min. tanácsos emelkedett szólásra s átadta Schreiner Jenő bányai tanácsosnak a Salgó kinevezési dekrétumát, megemlékezett a délelőtti gyárátogatáson tapasztaltakról, örömeinek és melegegedésének adott kifejezést, hangsúlyozta, hogy az üveggyár ma már az ország közgazdaságának egy komoly tényezője s mint mondotta, bizik benne, hogy a mai konjunktúrális idők elmúltával is az marad, mert a vezetést olyan

kezekben látja, amely ez irányban komoly garanciát jelent.

A magunk részéről is Schreiner Jenő új gyárigazgatójának sikereikhez gratulálunk, hosszú működést kívánunk!

Hírek és különfelek

Álmodik a magyar Föld.

Téli álomra szenderült a magyar Föld, mert tavasztól—őszig befejezte munkáját. Párája a lebullott, sárga levelei, takarója a fehér hópelyhek mirisdiái, sílímának őrizője Isten után, az égből szikrázó csillagok, a szürke felhők fűzfű kikandikáló sápadifényű holdvilág. Nappal hideg, északi szelek kicsérlik a nagy álmodó éjszakai levegőjét, símára lépdik az emberi lábak és mezei vadak által összegyűrt hótakarót, hogy azután bolnap, holnapután is edesen pihenjen, álmodjék ami drága, véren szerzett, vérel oltalmazott magyar Földünk!

Nem törődik azzal, hogy a Föld felett vad, emberi szenvedélyek az emberek huszába harapnak, mint éhes fenevad társának combjába, azint sem, hogy az emberek elfelejtenek szeretni, egymásba bizni, egymásnak hinni, nem számítgatja a napokat órákat, hogy meddig tart az édes álom, mikor lesz az ebjéde? Mert egyszer csak eljön a "tavasz királynéja" és melengető csókjával felébreszti a nagy álmodót, hiszen a legszebb és a legféltalmasabb álomnak is egyszer csak ébredés a vége!

Miről álmodik téli, fehér takarója alatt a magyar föld? Álmodik, hogy a hóvirágnak még fehérebb lesz a száma, álmodik arról, hogy az ibolyának edesebb lesz az illata, álmodik arról, hogy a buza acélosabb lesz a magyar kenyér izesebb lesz, mint az elmúlt évben, volt, hogy a magyar élnitűs és élniakarás megiszlő karjával minden nehézséget, akadályt legyőz, álmodik harmatos, illatos tavaszról, lenyöllatú, nyári hajnalokról, gyöngyszemű, csillogó, rögtön porhanyító, május esőkről, déltábas nyárunk érielő mellegeről, kis gyermekek játékos jókegyéről, betegék napfénytávo reményezéről és ki tudná elmondani: miről álmodhatik még a magyar Föld?

Álmodik hősies erőfeszítés utó, csaták viharából boldogon megértő hővédekéről, ölelő asszonyi karokról, ügyetlen, maszatos gyermeki csókok édeségéről, mert a magyar Föld ezer év óta minden télen arról álmodik, "hogy jönni fog, mert jönni kell egy jobb kor, mely után: buzgó imádság epedez százezerk ajakán!"

És Te magyar Testvérem! miről álmodol?

"SÁV"

Fontos értesítés! Osikorgó és téli fagyban gondoljunk katonáinkra és ez ártatlan, didergő csovesemőkre! Az ő számukra minden áldozat követel. Ez az a gondolat, ami a HANSZ február 7-1 mősoros farsangi estjéi! A jelző: "Mindenkül egy követel". Mindenkül szeretnénk ott látni február 7-én este az Ipartestületben, mert a mősor mindenki számára tartogat valami kedves és kellemes meglepetést. Legyünk ott mindnyájan!

Haderőnkivál előképzésbe behívandók költség megértés. A megnövekedett mennyiségű és minőségű követelmények következtében a légierő részére szükséges számú bajtárs személyzet érdekében a honvédelmi miniszter urnak egy fontos rendelete (130 965/1941. sz.) jelent meg 1941. év december hó 9-én. A rendelet szerint a légierőkhöz felvételre jelentkezéseket, a felvétellel és a szükséges előzetes honvédelmi orvosi vizsgálatokkal kapcsolatban semmi költség nem terheli ezentul. A Budapest tartandó központi repülőorvosi vizsgálatra az előzetes orvosi vizsgálaton megfélelt behívás "Behívójegyzék" történik, tehát az utazás díjtalan. A felvétellel kapcsolatos utazási, elhelyezési, ételmeztel visszautazási költségeket a honvédelmi tár viseli. A légierőkhöz jelentkezéseket a megjelent rendelet értelmében tehát semmi költség nem terheli. A felvételi eljárásai kapcsolatos tudnivalókat a légierők parancsnoksága ad részletesebb felvilágosítást és utasításokat.

—fay.

Egységben az erő!

Mindnyájan tudjuk, hogy annak a gigantikus harcnak, amely világszerte folyik az új rendért, a népek békes boldogulásáért ma már mi is nemcsak gazdasági vonatkozásban, de katonailag is aktív részesei vagyunk. A keresztény nemzeti gondolat jegyében harcolunk és ezzel a gondolattal élünk, vagy halunk! Ennek a harcnak legkeményebb, elsővonalbeli pillérei a mi fiaink, a magyar honvédek, — a harcban edzett kötelességet teljesítő dicső Magyar Hadsereg. Ennek a kiváló hadseregnek kiegészítő, de épen olyan fontos része a belső front, amelynek feladása és hivatása tudatában csak egy hitvallása, egy jelszava lehet: Minden a katonáinkért!

Örömmel látjuk országpszerte a magyar szívek áldozatosságát, fáradhatatlan munkakészségét ennek a gondolatnak jegyében, a magyar egység gondolata jegyében. Dicsőretére vájék városunknak, hogy az itt működő társadalmi és karitatív egyesületek szinte versenyre kelve egymással rendezik meg katonáink céljaira estjeiket, — elismerés városunk társadalmának, — igen jelentős anyagi eredmény. Az eddigi gyakorlati tapasztalatok alapján azonban felmerül a kérdés, vajjon a mai idők szellemének megfelelően jár-e el a számos egyesület vezetőse és rendező gárdája, ha a nemes célért külön-külön mindegyik a maga útján járva igyekszik áldozni. Úgy érzem, hogy nem. Mert a magyar egység gondolatát ne csak hirdessük és jól csengő jelszóként hangoztassuk, hanem vigyük azt bele a mindennapi élet minden megmozdulásába formáljuk át élő valóságá, szülessenek abból gyakorlati eredmények az egészséges magyar társadalmi élet kialakításához. Múljen el ró-lunk a magyar átok, széthuzás és hűség hiszen a lelkünk szívünk melyben mindnyájan egyet akarunk, drága Hazánk felvirágztatását és minden magyar boldogulását a Szent Istváni Birodalom határain belül. Talán sohasem volt jobb alkalom, mint most mikor katonáinkért napról-napra újra- és újra sorompóba kell nekünk is állnunk, hogy munkánkkal, áldozatosságunkkal, tudásunkkal megkönynyítsuk kemény és nehéz harcainkat, küzdelmes napjainkat.

Álljon tehát a jövőben egy tömbbe össze Salgótarján társadalmi és amíg a háborús idők ezt szükségesnek tezik alkítson egy egyesülétközi bizottságot, feladatává téve, hogy időnként, (talán két

havonként egyszer) egy-egy mősoros esttel rendezzenek harctéren küzdő katonáink javára.

Nem komplikált, költséges mősorszámmal, hanem kivánság-hangverseny-szerűen mindenből egy keveset. Hiszen talán nincs még egy vidéki város, ahol a társadalom minden rétegében annyi erő áll rendelkezésre, mint városunkban. Zenekarok, dalárdák, elbádók, énekesek, táncosok, kiváló műkedvelők, rendezők egész serege állhat sorompóba változatos-nál-változatosabb mősor összeállításban. Ebben a formában kivethető részét a közös munkából minden egyesület és kérszégát a nemes célért rendelkezésre bocsáthatja minden előadó is és mert így a közönség anyagi ereje sem forgácsolódik széjfel, szivesen fog áldozatot hozni minden egyes tagja a társadalomnak a közös cél érdekében. Így teremthető meg szinpadon és nézőtérrel egyaránt ebben a megmozdulásban is az annyira kívánatos magyar egység!

Vegyünk példát harcoló honvédeinkről, akik a fronton fegyverrel a kezükben jobban roszban, de mindig együtt, egymással tudnak menetelni, harcolni a győzelemért. Járjuk mi is ilthon együtt Ő értük a megpróbáltatások diadalra vezető útját kart a karba fűzve, — zászlónkra írva: Mindnyájan együtt — a katonáinkért!

—fay.

Két dalárda találkozásása.

Ritka élményben volt része Salgótarján zenekedvelő társadalmának f. hó 17-én este, amikor az Acélgyári Olvasó Egylet Dalköre és a Kőszénbánya R.T. Iparosok dalköre fennállásuk óta először adott egymásnak találkozót, hogy dalban testvérkezét nyújtsanak egymásnak. A minden tekintetben kiválóan sikerült est színonalát nagyban emelte az a tény, hogy az Ipartestület székfűzének nagyszerű szofistáig megtöltötte a város ur-i közönsége. A nagyszerű dalos erőpróba közelebb hozta egymáshoz nemcsak a két énekkart, de a hallgatóság szívét is, hiszen mi „sírva vigadó” nemzet vagyunk, akik a ritmusban, dalban érezzük át igazán, hogy osztálykülönbség nélkül közös az örömlünk, fájdalomunk. A magyar lélek adott hangot ezen az estén a kiválóan összehangolt műsorban, mely igyekezett maradéktalanul kielégíteni mindnyájunk várakozását.

Itt találkozott be először a nagy nyilvánosság előtt Halmi György, aki a m. kir. Liszt F. zeneművészeti Főiskolán szerzte karnagyi oklevelét. Az Acélgyári dalárda nagytehetségű fiatal karnagya élvezetes szép kórus számokat választott a nyugati és magyar énekirodalomból. Első számának Orlandus L. „Hajnali himnusz” c. művét vezényelte, mely a klasszikus poliphónia korából való. A nekünk szokatlan művet tiszta átütőző szólam szerkezettel, gyönyörű-szép melizmatikus dallamok jellemzik. A szílamok társalognak egymással, a szöveget különböző időben mondják, mintegy felelgetnek egymással. Bárdos: „Huszár-nóta” kari feldolgozásban stílus szempontjából viszszatér a klasszikus polyphónia korának stílusához. Hazánkban az utóbbi kórusjrodalom művelői igyekeznek ezt a stílust kultiválni s zeneszerzés terén is ebben az irányban dolgoznak.

Zenei szempontból az előadásban tiszta szövegkiejtés, szabályos szóhangsu-

lyozás, a zenei dinamikának nem teraszos, hanem fokozatos kiépítése említésre méltó. Örülünk, hogy ilyen friss és értékes kórusmű is szerepelt a Salgótarjánban megszokott énekkari műsorokban. Liszt F.: „Ünnepi dal” c. művét az énekkar nem tudta karnaggyuk vezetésének megfelelően előadni. Szolgáljon mentesgükre, hogy a rendkívüli idők ez üzemi köve eléseket állítják előtérbe s e miatt a nagyobbrészt fiatal tagokból álló Acélgyári dalárda kiváló karnaggyuk vezetése mellett még csak most van kialakulóban.

Röder Alfréd acélgyári iskolajagató beszédében nagyszerű zenei műveltségét csillogtatta meg a közönség előtt. Mozaik-szerűen a ritmus és dallam kérdésével foglalkozott. Rámutatott arra a tényre, hogy ritmusra épült a melódia, mely a legközvetlenebb kifejezője az egyéni és közösségi érzelmeknek. A dal nem csak egy lélek, hanem egész nemzetek öröme, bánata, könnye és mosolya, álmai, reményei hordozója.

A dalban szívek keresik egymást és szívek beszélgetnek. A mindvégig lebilincselő hangulatos gondolat-sort lelkes tappsal jutalmazta a közönség.

Koltay Imre és Vertich József szép szavatait nagyban emelték a műsor színvonalát.

Vilezslá Richárd karnaggyot és a vezetés alatt álló bányai ének és zenekart nem kell bemutatni a város társadalmának. Sok forró siker koronázta szereplésüket valahányszor kiálltak a nyilvánosság gyönyörködtetésére. A bányai énekkar hívatott vezető lelkiismeretes munkáját dicsérte ezen a dalos esten is, amikor dr. Kudela G.: „Babylonnak vizein” és Lányi E.: „Hunyadi László” c. kórus kompozícióit élvezhettük a töltök megszokott finom kidolgozásban. Kudela szép kórusát nagyon hatásosan, művészi színvonalu előadásban kaptuk a bányai énekkarttól. A „Hunyadi László”-val kap-

csolatosan meg kell jegyeznünk, hogy egy letűnt stílusnak a terméke, maga a mű kissé monoton és az énekkar nem elég tiszta szövegkiejtése is hozzájárult műnehezbb megértéséhez. Ajánlatos lenne, ha Vilezslá Richárd karnaggy legközelebbi dalos estjének műsorszámait könnyebb és elevenebb énekkari művekből állítaná össze.

A bányai szalonzenekara Erkel F.: „Hunyadi László” nyitány és Liszt F.: „14. Magyar rapszódia”, zeneműveket adta elő kiváló tudással, művészi felkészültséggel. A szalonegyüttesben erősen érezhető a harmónium hiánya, mely négy-öt hangszert hatásosan, kielégítően pótolta volna.

A két énekkar közös számai a Magyar Himnusz és Szózat ugy zenei, mint szövegi formák szempontjából tökéletesen volt előadva, mindkét számban jól érvényesült az ima áhítata.

A műsor végével Liznyánszki Antal acélgyári titkár néhány keresetlen szóval köszönetet mondott a két nagyvállalat vezetőknek, akik a magyar dal e felemelő ünnepét lehetővé tették, mely a hadiárvák részére kenyeret juttatott, mindkét pedig egy felejtethetlen est művészi élményével gazdagított.

Lévay Pál

Halálhír. Özv. Fekete Miklósné, szül. Horváth G. Mária. f. hó 16-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 18-én volt a városi ravatalozóból nagy részvételmellett. Az elhunytat Fekete Gyula igazgatótanító, k. isk. felügyelő és családját gyászolja.

A salgótarjáni Magyar Vöröskereszt felhívása a hölgyközönséghez. A rövidesen meginduló önkéntes Vöröskereszté apólonói tanfolyamra még jelentkezést kérünk, mert az eddigi jelentkezők száma nem elégséges. A magyar nők hazafias érzésére hivatkozunk akkor, amikor felszólítjuk a minél nagyobb számú jelentkezésre. A békés otthonunk, mindannyiunk szabad jövőjéért harcoló honvédek sebeinek ápolása a legnehezebb honleányi kötelesség. Vegyének példát hölgyeink a magyar történelem magasztos nőalakjairól, akik mindig ott voltak segítő kézzel és lélekkel a bázárért küzdő férfiak oldalán. A mostani háború élet-halál küzdelem. Nemzetünk, hájtánk fennmaradásáért harcol a hős honvédekreg nagy szövetségeseink oldalán. Ezért a küzdelemért mindenkinél meg kell hoznia áldozatát és ami a legkevésbé, fel kell áldoznia kényelmét s akiknek nem adatott meg ez a kitüntetés, hogy vértől szolgálja hazáját, legalább adjon lelkes, önfeláldozó munkát! Ezt kéri a Magyar Vöröskereszt a haza asszonyaitól, leányaitól.

Ne azt nézzük, hogy milyen fogcimen húzódtunk el a hazafias munkától, hanem azt, hogy miképpen lehetünk minél többet. Jelentkezzenek 16 életévüket betöltött hölgyek, akik négy közepiskolát végeztek. Megfelelő műveltség birtokában az iskolai képeztéstől eltekintünk. Elsősorban azok jelentkezzenek, akik nincsenek állásban, akiknek családi körülményeik megengedik, hogy szükség esetén apólonói beosztásuknak eleget is tudnak tenni. Jelentkezés levelezéslapon a név és cím pontos megjelölésével erre a címre: Magyar Vöröskereszt, Salgótarján.

A Baross Szövetség salgótarjáni fiókjának évi közgyűlése. Vasárnap délután tartotta évi közgyűlést a Baross Szövetség salgótarjáni fiókja, melyen a lemondott Szathmáry Ferenc elnök helyébe zsarnói Zsarnay Zoltánt, az acélgyári elemzési iktet főnökét választották meg elnöké nagy szótöbbséggel. Az új elnököt Timaróczy Sándor és Zeidaj István ipartestületi elnök üdvözölték, aki elnöki székfoglalójában ígéretet és hitet tett, hogy a szövetség nevét viselő nagy Baross Gábor szellemében fogja a helybeli kereskedő társadalmat vezetni.

Farsangi naptár: január 24-én a Róm. Kat. Olvasókör jelmezes estje. A Kárpát Egyesület starjáni osztályának turista bálja a salgói menedékházban — Február 1-én a Salgótarjáni és a Salgótarjánvidéki Ipartestület és a Baross szövetség műsoros estje az Ipartestületben. — Február 2-án a starjáni Szent Erzsébet Nőegylet Schubert estje az Ipartestületben. — Február 7-én a starjáni Manasz Vöröskereszt Egylet és Zöldkereszt Egylet műsoros estje az Ipartestületben.

A Salgótarjáni Szent Erzsébet Nőegylet Schubert-estje.

A Szent Erzsébet Nőegylet február 2-án este 8 órai pontos kezdettel táncos egybekötött, műsoros Schubert-estet rendez az Ipartestület nagyertermében. Mint mindig, úgy ez idén is szép és gazdag műsorral lép ki, hogy egyrészt a harctérben járó hős fiaink és itthonmaradt családtagjaik számára segítséget nyújthasson, másrészt, hogy az évek óta befejezését váró Kálvária javára is nyújthasson anyagiakat. Az est főnyitnya Pusztá Sándor papköltő beszéde lesz, melyre máris nagy érdeklődéssel tekint a salgótarjáni katolikus közönség. A nívós műsor a következő számokból fog állni: 1) Schubert: Rossmunde nyitány. Játsza a bányaszalonzenekar. 2) Ünnepi beszéd. Tartja: Pusztá Sándor. 3) Schubert: Ave Mária. Zenekari kísérettel éneklő Adorján Aranka. 4) „Három a kislány” belépője. Éneklők és táncolók: Adorján Aranka, Mihályi Magda és Nagy Márta. 5) Schubert két dalát éneklő: Mihályi Magda. 6) Ubrbach: Rézletek Schubert műveiből. Játsza a bányaszalonzenekar. 7) Schubert: Noc turno és szerenád. Játszóik: Kárpáthy Dezsőné szongora, Vilezslá Richárd hegedű és Frlauer Pál gordonka. 8) Virágos kert. Táncolók: Adorján Aranka, Csipkay Magda, Dolcsik Kató, Goró Buba, Goró Piroska, Mihályi Magda, Pártényi Éva, Schultész Mária, Simon Edlt, Tábori Éva. 9. Záró zeneazám. Játsza a bányaszalonzenekar. A rendezőség már ezúton is kéri a közönséget, hogy az estén a pontos időben jelenjen meg, mert az előadás alatt a terem ajtajai be lesznek zárva. Az est iránt már is igen nagy az érdeklődés s nincs okunk kételkedni annak erkölcsi és anyagi sikerében.

A helybeli járásai és megyei v. levonta parancsnokságon egy férfi irnokai állás van úresedésben, ami férfi pályázó pályában, esetleg nővel is be lesz töltve. Pályázatnak az arra rászorult hadirokkantak, árva stb. Az állás szerződéses polgári jellegű 15 napi vagy 3 havi felmondással, iskolai végzettség legalább 4 polgári, kiknek kezdő fizetés a nettóénelmi havi 107 — P, nőöknél 118 — P és ennek 7 % -a. A második évben emelkedik a javadalmazás. Írásbeli kérelmeket összes okmányokkal az íróvezetésnek kell beadni, (Kisakadályosok I. emelet 35. ajtó) január 31-ig.

A IX. cserkészkerület Nógrád várm. szervének közgyűlése.

A IX. cserkészkerület Nógrád vármegyei Cserkészszerve f. hó 18-án, vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést Balassagyarmaton éven népes hallgatóság jelenlétével. A Szaléziai intézet díszterme kedves és meleg barátsággal várta az érkezőket, akik messze földről jöttek száron, autón vagy Mavarton, hogy résztvehessenek a közgyűlésen. Örömmel üdvözölték egymást a rég nem látott cserkésztestvérek és boldogan mesélték a nyári élményeket. A cserkésztestekkel egyidőben érkeztek meg a vendégek, akiket a házigazda Hollampf Károly igazgató fogadott. Ott láttuk a sorokban a vitéziszékkapitányát, a testnevelési vármegyei katonai parancsnokot, a zászlóalj parancsnokot és tisztikarát, a polgármestert és járási főszolgabíróit, a rendőrtanácsost és még sokan másokat.

A közgyűlést pontban 10 órakor nyitotta meg Korompay Lajos bányaftanácsos, vármegyei elnök a Híszkegy elmondásával, majd nagyon szívbemarkolóan és mélyszántó gondolatokkal telt emlékezett meg a cserkésztest nagy halottjáról gróf Teleki Párol. Az ő emlékének szentelte az egész közgyűlést. A hallgatóság mélyen meghatva bódolt Teleki emlékének és percekig megtapsolta a pompás elnök megnyitót. Hollampf Károly cserkészparancsnok a háborús cserkészátörözésokről tartott előadást, igen hűen esetelve a bravurosan leküzdött akadályokat, melyeket a mai táborozások elé gördítettek a háborús viszonyok. Nagyon sikerült előadását, csak azért is táborozunk jelszóval fejezte be, majd a nyári táborozásukról mozgókép előadásban számolt be.

Kozma István kerületi tárelnök és főtitkár, akikőlömben a cserkészszövetséget és a IX. cserkészkerületet képviselte Uthy Gyula vezetőütszettel együtt, nagyon ügyes és minden tekintetben érdekesített előadást tartott, cserkésztest időszerű kérdéseiről. Számtalanszor megrázkéltotta előadását a tetszés és taps főleg amikor a cserkésztestet ért támadásokat parrotta ki igen ötletesen.

Az évi jelentést k. Kraft Aladár ügyelnök és Sümegi Emil vm főtitkár olvasták fel, majd az elnök szívbemarkoló zárószavai után, a himnusz éneklésével az igen népes és magas nívón tartott közgyűlést véget ért. Városunkból és a környékről Dubovszky Elemér bányaigazgató és szervezőtestületi elnökkel az élen 16-an vettek részt a közgyűlésen. Mindnyájan akik ott voltunk láttuk, éreztük és tanultunk annak, hogy cserkészfiaink jó munkát végeztek. Távolmaradásukat táviratban és levélben kimentették: Dr. Förster Kálmán tb. elnök, Dr. Szopek Loránt kerületi elnök, Röder Alfréd vezetőütszét és Patay István repülő előadó

Birközás a SSE-nél. A SSE által f. hó 18-án rendezett II. oszt. birközversenyen a SSE birköz gárdája várokozásan a SSE birköz szerepelt. A légsúlyban Deli Lajos első lett és ezzel bebizonyította, hogy valóban Északmagyarország egyik legtechnikásabb versenyzője. A nehélsúlyban az első helyezést ugyancsak SSE versenyző érte el Ungváry László birközója révén, aki a félnehélsúlyban I. helyezés elért Sasvári Gyulával együtt mostmár I. osztályú versenyző lett. Középsúlyban Simonyi (Siánszki) Gusztáv győzött és mint fiatal birközó technikájával könnyen elérheti, hogy rövid időn belül I. oszt. versenyző lehet. A könnyűsúlyban Surányi Lajos a MÁV Előre birközója, míg a váltósúlyban a Gyöngyösi SE Lami János versenyzője győzött. Mindenesetre a fenti eredmények után elvárjuk a SSE versenyzőitől, hogy a február 8-án ugyancsak az acélgyári iskola tornatermében megtartandó Északmagyarország bajnokságáért folyó küzdelemben is megállják helyüket.

Hirdessen „A MUNKA” Politikai hetilapban!

SALGÓTARJÁNI APOLLO MOZGÓ

Szombaton, Vasárnap, Hétfőn

Csak angyaloknak van szárnyak.

Kedden este 6 és 8 órakor

Lányok a kirakatban

Szerdán és csütörtökön 6 és 8 órakor

Nagyvárosi leány

REUMÁS?
Feje fáj?
Vegyén
SZÜCS Tablettát!

KAPHATÓ:
Szücs Róbert
„Magyar Korona”
gyógyszertárban.
Salgótarján.

Talált tárgy. 1941 december hó 16-án a Füleki-utcában 1 drb. barna bőrkezytűt találtak. Igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti a kapitányságon.

Háromféle kenyérfejeadagot állapítottak meg. A kenyérjegy országos bevezetéséről intézkedő közlést a miniszteri rendelet az egyes munkanemek szerint osztályozza az ellátatlanokat és ezen az alapon három csoportot állít fel. Az első csoportba tartoznak a nehéz testmunkások, a másodikba a testi munkások, a harmadikba pedig mindazok, akik az első és második csoporton kívül tartoznak. A terhes anyákat a terhesség negyedik hónapjától, a szoptató anyákat pedig a születéstől számított kilencedik hónap végéig kérelmükre, a nehéz testi munkások részére megállapított fejadaggal látják el.

Felvétel a szőlőmunkásképző iskolába. A földművelésügyi miniszter a bihari-dőszegi szőlőmunkásképző iskola 1942-es tanévére pályázatot hirdet. Az iskolába csak az a nőten 18. életévét betöltött, de 30 évnél nem idősebb, kizárólag földműveléssel, vagy szőlő- és borszorgasági munkával foglalkozó pályázó vehető be, aki legalább az elemi iskola négy osztályát elvégezte. A tanulónak internátust rendeztek be, ahol a tanulás mellett munkát is végezhetnek teljes ellátást kapnak. A tanítás március 1-én kezdődik és november 30-ig tart. A kérvényt január 31-ig kell eljuttatni az iskola vezetőségének.

Megszűnik az országos árelőmozgató kormánybiztoság. A kormányrendelettel adott ki, amely szerint az árelőmozgató országos kormánybiztoság működése megszűnik, mert hatáskörét ezentúl a közellátásügyi miniszter látja el az érdekeltektől megjelölt ügyekben. A kormánybiztoság működése most január elsejével szűnt meg. Azokban az ügyekben, amelyek eddig a hivatalos hatáskörébe tartoztak, a jövőben a beadványokat a közellátásügyi miniszternek kell címezni. A beadvány postán történő elküldésekor ez a cím: Budapest, 62. postahivatal 545. számú fiók.

Összegyűjtik a juhtejet a kistenyésztéstől. A tejgazdálkodáshoz fűződő fokozott közérdeklődés érdekében a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara mozgalmat indított a kistenyésztők juhtejettermelésének felkarolására. Összeírásokat végeznek, melyek alapján megállapítható, hogy a hajdusági kistenyésztőktől legalább napi ezer liter juhtejet tudnak összeszedni, mely már alapul szolgálhat feldolgozóüzem létesítésére. A kamara emiatt rendezte a régóta üzemeltető álló hortobágyi juhsajt gyárat, Hajdusoboszlón pedig új juhtejfeldolgozó üzem létesített.

Pk. 3964/1940.

Árverési hirdetés.

Salgótarjáni Községhatár Rt. végrehajtó javára (képv.: Dr. Pollatsék Armin ügyvéd) 305 P. követele és jár. erejéig a salgótarjáni kir. járásbíróóság 2426/1940. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1200 pengő becsértékű alábbi ingóságok: cséplőgép, lokomobil, sertések. Karancseszi községben Fő-utca 120 sz. alatt 1942 február 11-én d. u. 11 órakor bíróság elárvereztetnek.

Salgótarján, 1942. január 14.

Török Gyula
kir. bír. végrehajtó.

Nyomatott: A MUNKA - nyomdában, Salgótarján.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalától.

880/1942.

Hirdetmény.

A balassagyarmati m. kir. Pénzügyigazgatóság 16439/II. a. sz. intézkedéssel elrendelte az 1942. évi áll. s. jövedelem vagyónadó kivetési munkálatok megindítását.

Felhívotnak azon adózók, kiknek kereseti, jövedelmi vagy vagyoni viszonyaiban történt kedvezőtlen eltolódás adóalapjuk felmondására jogcímet ad, hogy adófelmondásukat a városi adóügyi osztálynál legkésőbb a folyó hó 21-ig nyújtsák be anélkül, hogy az eléréséig beadott felmondások figyelembe vételét nem fogják.

Az új adózók, s azok akik 1941 évben csonka év alapján voltak megadóztatva, adóvallomásaikat a városi adóügyi osztálynál beszerezhető nyomtatványon legkésőbb február hó 28-ig kötelesek benyújtani.

Különösen felhívják az adózott közönség az 1940. évi XXII. t. c. új rendelkezéseire, melyek a kifüggesztett falragaszokon részletesen fel vannak sorolva:

Ilyen fontosabb újítások:

1. Azon adózó, akinek adóalapja egyébként rögzítendő lenne, jövedelme azonban legalább 50%-al emelkedett, az adófelmondás bevétele nélkül tartozik l. évi február hó 28-ig adóvallomást beadni. Aki ezen kötelezettségének nem tesz eleget a kivetendő adó kétszeres összegéig terjedő bírsággal lesz sújtv.

2. A legfeljebb egy segéddel és egy tanonccal dolgozó kisiparosok nem tartoznak adóvallomást adni. Ezek az ipartestület kimutatása alapján tételes adóvallomással megrovatni.

3. A kis földbérlet, akiknek bérleményének kataszteri tiszta jövedelme a 25 P. nem éri el és kizárólag a saját háztartásuknak termelnek, adót nem tartoznak fizetni.

4. Az állandó alkalmaztatási hely nélkül dolgozó ügynökök szintén nem tartoznak vallomást adni, mert adójukat levonás után a munkaadó szolgáltatja be.

Akik vallomásaikat később adják be 1. illetve 10%, akik pedig felhívás dacára sem adnak vallomást, 3. illetve 50%-os bírsággal fogják sújtv.

A részletekre kiterjedő felvilágosítások az adóügyi osztályban nyerhetők d. e. 8-12 óráig.

Salgótarján, 1942. január 17.

A polgármester helyett
Olaj
v. tanácsnok.

A hivatásszervezet küldöttsége 1942 január 19-én délután nyújtotta át Varga József iparügyi miniszternek kamarai javaslatát.

A Hivatásszervezet hatgattu küldöttsége Meggyesi Sándor országos elnök vezetésével felkereste Varga József iparügyi miniszter urat és átnyújtotta neki a Hivatásszervezetnek azt a kamarai javaslatát, az ipari és kereskedelmi hivatásrendi kamara és önkormányzati munkástele-tel felállításáról, amely országos viszonylatban az első szakaszban kidolgozott irányítási javaslat és amelyet a Hivatásszervezet rövidesen 100.000 ipari munkás aláírásával nyújt át Bárdossy László miniszterelnök urnak.

Meggyesi Sándor országos elnök tájékoztatta az iparügyi minisztert arról, hogy a Hivatásszervezet kamarai javaslatának összeállításában résztvettek az ország kiváló szociálpolitikusai a Hivatásszervezet hivatásos titkárai, továbbá a főváros és az ország különböző városainak és ipari gócpontjainak munkásbizottságai s azután a soproni országos hivatásszervezet titkári értekezleten öntötték végleges formába.

Elmondotta, meggyűléssel értesült a magyar munkásság arról, hogy a kormányzat is komolyan foglalkozik az érdekképviseleti kamarai rendszer megvalósításának gondolatával és a hivatásszervezet munkástele-tel szerete, ha javaslatával hozzájárulhatna ennek a szándéknak tökéletes és szakzerű megvalósításához. Ugyanis tudja, hogy a jelenlegi sok vonatkozásban illuzórikus munkásvédelem helyett intézményes érdekvédelem

M. kir. jbiróság mint telegkönyvi hatóság.
5167/931

Árverési hirdetés, kivonat.

M. kir. Kincstár végrehajtónak Somodi Lászlóné sz. Penyaska Mária végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telegkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881: LX. tc. 144, 146 és 147 §-a valamint az 5618/1931 M. E. és a 35000/1931 I. M. sz. rendeletek értelmében a végrehajtási árverést 552 P. 24 fillér tőkekövetelés ennek a kielégítésig járó 6% kamata és végrehajtási és az árverési költségért ezuttal megállapított 2 P. 80 fill. továbbá a csatlakozóknak kimondott dr. Varga Kálmán 67 P. 20 fillér tőkekövetelés és járulékaibehajtatása végett

a Salgótarján m. városban fekvő s a salgótarjáni 1490 sz. tjknyvb. A+1 sor 101/4 hrsz. alatt és a B 8 szerint Somodi Lászlóné sz. Penyaska Mária nevében álló „Beitelek” ingatlanra 4600 P. kikiáltási árban.

A telegkönyvi hatóság az árverésnek a telegkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Salgótarján Vaskapu utca 1 sz. 2. ajtó megtartására 1942. évi február hó 14. napjának d. e. 10 óráját tűzi ki.

Az árverési feltételek a következők:

A árverés alá kerülő ingatlant, ha az árverés megtartását a végrehajtó közli a m. kir. Kincstár alapvégrehajtó kéri 3200 P, ha dr. Varga Kálmán csatlakoztatott végrehajtó kéri 10253 P. vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet (5 610,1931 M. E. sz. r. 21. § a.)

Az árverési szándékozók kötelesek bantápnézul a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1911. I. tc. 117. §-ban meghatározott arólyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bantápnéznek előleges bírói letéltbehelyezéséről kikiáltott letéti eismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. tc. 150, 147, 170 §§ 1908. LXI. tc. 21 §).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérletet tett, ha többet senki sem ígér köteles nyomban a kikiáltási ár százalékát szintén megállapított bantápnézul az általa ígért ugyanannyi százalékig kiegyesíteni.

Salgótarján, 1941 október 2.

Dr. Pál sk.
kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Faludy
kjadó.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalától.

635/1942. szám.

A gépjármű bérkocsik viteldijának megállapítása Nógrád vármegye területén.

Hirdetmény.

Közbirre teszem, hogy Nógrád vármegye alispánja 22858/1941. számú véghatározatával a közbélyről, vagy telephelyről induló bérkocsik legmagasabb viteldiját a következőképpen szabályozta:

1. Kiskocsiánál km-ként 40 fillér, 2. közpocsiánál km-ként 44 fillér, 3. nagykocsiánál km-ként 50 fillér.

A várakozási díj: 1. 50 km-en alul az első óra díjmentes, minden további óra után 1-1 P., 2. 50 km-en felül az első 4 óra díjmentes, minden további óra 1-1 Pengő. Ezen díjak ugy a nappali, mint az éjjeli fuvarokra vonatkoznak.

A helyi fuvarok díja pedig a következő: esküvő 2 órai időtartamra 6 P., ezen túl időtartamra 8 P., temetés kocsikíséssel 8 P., kísérés nélkül 4 P., egy óra városi fuvar (10 km-ig) 5 P. Továbbá a Karancs-ut. utolsó lakóházig, a Hircs-gyárig, az acélgyári iródiáig, a Rókkaptelepre, a Forgács-utcai iskoláig és az Újtelepre a fuvardíj 2 P., a városnak ezen helyeken túl eső részére pedig 2 P. 50 fillér. Ezen fuvaroknál 15 percnyi várakozási idő díjtalan, ezenfelül az első 12 perc után 20 fillér és minden további 6 perc várakozási idő után ugyancsak 20 fillér várakozási idő számítható fel.

Salgótarján, 1942. január 15.

Dr. Förster Kálmán sk.
polgármester.A kiadmány hitelül: Dr. Wanka
h. aljegyző.Salgótarján m. város polgármesterétől.
21309/1941. szám.

Tárgy: A sebesültek látogatóinak utazási és egyéb kedvezményekben való részesítése.

Hirdetmény.

Közbirre teszem, hogy az orosz hártéren megebesült, vagy megtelepedett, a honvédkórházakban, vagy a Vörös Kereszt bádikórházban ápolat súlyos sebesülteket, vagy beteget a vidéken lakó szülők, a feleség, vagy menyasszony, egyedülálló nő pedig a testvér havonta egyszer 50 százalékos vasúti kedvezmény igénybevételével meglátogathatják.

A kedvezmény engedélyezése az illetékes kórházparancsnoktól kérendő, aki a kérelmezőt az engedélyről a kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolvány kapcsán értesíti. 100 km-en felüli távolságnál III. oszt. gyorsvonatra, ezen aluli távolságnál III. oszt. személyvonatra szól a kedvezmény.

A vagyontalanságát, szegénységét hatóság bizonyítvánnyal igazolt látogatóknak a kórház gazdasági hivatala a kórházba érkezése után az odautazáshoz fizetett 50 százalékos vasúti díjat és a visszautazás vasúti költségét is megtéríti. Azok a látogatók pedig, akik erre ráncsólnak és kerik és akik az utazással kapcsolatban egy éjjelt a kórház székelyben töltenek el, 3 P. szállodai költségben és egy napra 3 P. étkezési költség megtérítésben is részesülhetnek a kórház gazdasági hivatalától.

Salgótarján, 1942. január 14.

Dr. Förster Kálmán sk.
polgármester.

Pk. 2268/1940.

Árverési hirdetés.

Kovács Testvérek végrehajtó javára (bepv.: dr. Tolnai Ernő szolnoki ügyvéd) 48 P 13 f. követele és jár. erejéig a salgótarjáni kir. járásbíróóság 4079/1940. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1510 pengő becsértékű alábbi ingóságok: butorok, szikvizese üvegek, szikvizőtöltőgép, lovak, igáskocsi. Zabar községben 1942 évi február hó 3-án d. u. 4 órakor bíróság elárvereztetnek.

Salgótarján, 1942. január 13.

Török Gyula
kir. bír. végrehajtó.

Nyomatdalaídonos: Végh Kálmán.